

ovšem nutně musilo býti očekáváno, byl připravován, nelze přece mluvití důvodně o setrvání v odporu proti tomuto vojsku u těch obžalovaných, jichž činnost obmezila se po událostech v O. místně výlučně na I., kam vůbec žádné vojsko k uklidnění nepokoje nepřišlo. Ani u těch obžalovaných, kteří i dne 14. prosince k výzvě o pomoc proti branné moci, do O. přicházející, se tam dostavili, není zjištěno, že by se byli odporu tam kladeného nějak činně účastnili. Jen Vojtěch N., rovněž do O. se dostavivší, konal, jak zjištěno, dne 14. prosince 1920 sice na kopci Koblihu s jinými ozbrojenými dělníky hlídku, jež dávala ohněm nějaká znamení. Než ohledně tohoto obžalovaného nevychází jasně ze zjištění rozsudku, »že odzbrojování u elektrárny z blízka přihlížel«, že by se již i 13. prosince, byť i po táboru »se zástupem« k elektrárně šel, ku sročení se společným se sročeným davem úmyslem byl přidal (§ 69 tr. zák.), tak že ani u něho v činnosti dne 14. prosince, čelící ovšem k tomu, aby přicházejícímu vojsku násilím kladen byl odpor, nelze spatřovati bezpečně setrvání v odporu. Měla tudíž při správném použití zákona vzata býti za podklad vyměření trestu při těch obžalovaných, kteří přicházejí v úvahu jako pobuřovatelé nebo náčelníci, vyšší sazba, při ostatních stěžovatelích, pokud nesúčastnili se znásilňování úřadů v I., nižší sazba §u 71 tr. zák.

Čís. 486.

Není třeba, by vpád (§ 83 tr. zák.) stal se za skutečného přemožení překážek fysickou námahou, stačí, stal-li se s takovou fysickou přemocí, že napadený vůbec nemůže pomýšletí na úspěšný odpor.

(Rozh. ze dne 20. června 1921, Kr I 459/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 9. března 1921, jimž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí dle § 83 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Hmotněprávní důvod §u 281 čís. 9 a) tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že neprávem shledán byl ve zjištěném jednání stěžovatelů trestný čin vůbec, najmě zločin veřejného násilí dle § 83 tr. zák., jelikož tu není ani násilného vpádu nebo vtrhnutí, ani násilí na osobě majetníka a t. d. Pouhé psychické násilí, spatřované soudem v omezování moci správce K-a, svobodně se rozhodovati a svůj úřad dle vlastní vůle vykonávati, prý nepostačuje, o násilném vpádu může pak prý býti jen tehdy řeč, když se překonávají fysickou námahou překážky v cestě stojící, čehož tuto nebylo. Než proti vývodům zmateční stížnosti sluší poukázati k tomu, že nalézací soud shledal v jednání obžalovaných první případ §u 83 tr. zák., t. zv. rušení míru pozemního. Ke skutkové podstatě tohoto zločinu však zákon násilí na osobě majetníkově, neb jeho domácích lidech, na jmění a statku, vůbec nevyžaduje. Stačí, bylo-li vůbec, opomenouc vrchnosti, s více lidmi sebranými násilným vpádem rušeno pokojné držení pozemku nebo práv naň se vztahujících. Budiž proto jen mimochodem

poukázáno k tomu, že, i kdyby byl soud spatřoval v jednání obžalovaných trestný čin dle druhé alternativy §u 83 tr. zák., což vzhledem k tomu, že stěžovatelé vnikli do kanceláře vrchního správce K-a, rovněž nebylo by neoprávněno, i psychické násilí, jím zjištěné, musilo by býti uznáno za postačitelé, ježto zákon mluví o násilí na osobě vůbec, aniž by mezi povahou násilí rozlišoval; ostatně jest nad vší pochybnost zjištěno i násilí na jmění a statku, kdyžtž obžalovaní bez všelikého oprávnění svémocně zabrali hned celý statek jménem revolučního výboru pro republiku. Ve směru tom stačí pak pro pouhé vniknutí — a více zákon v druhé větě §u 83 tr. zák. nevyžaduje — pouhý vstup do kanceláře proti výslovně projevené nebo domnělé vůli oprávněného, což rozsudek zcela přesně zjišťuje. Než ani s hlediska první věty §u 83 tr. zák. nelze uznati zjištění násilného vpádu chledně stěžovatelů právně pochybeným, ježto násilnost vpádu nevyžaduje, aby stal se za skutečného přemožení překážek fysickou námahou. Vpád jest i tenkráté násilným, když se stal s takovou fysickou přemocí, že napadený vůbec na úspěšný odpor nemůže pomýšletí a nic jiného mu nezbývá, než aby se podrobil vůli vpadnuvších a jejich fysické moci ustoupil. To pak rozsudek v tomto případě zjistil. Nejedná se proto, jak zmateční stížnost dovozuje, o pouhé civilně-právní rušení držby a nemůže na správnosti právního stanoviska rozsudku ničeho změnití okolnost, že snad jiné případy za jiných okolností jinak byly posuzovány.

Čís. 487.

»Vrchnostenskými osobami« ve smyslu §u 70 tr. zák. jsou veřejné orgány, určené dle svého služebního postavení přímo pro péči o zachování veřejného pokoje a řádu.

(Rozh. ze dne 20. června 1921, Kr II 245/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Brně, jako soudu výjimečného ze dne 17. února 1921, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem vzbouření dle §§ 68 a 69 tr. zák. potud, pokud byl jim trest vyměřen podle §u 70 tr. zák., rozsudek ve výroku o trestu zrušil a vyměřil obžalovaným trest dle druhé sazby §u 71 tr. zák.

D ů v o d y:

Odůvodněna jest zmateční stížnost, pokud, dovolávajíc se zmatku §u 281 čís. 11 tr. ř., dovozuje, že rozsudek překročil zákon, když za podklad výměry trestu obžalovaných vzal prvou sazbu §u 70 tr. zák. a ne druhou sazbu §u 71 tr. zák. Soud vidí předpoklad použití trestní sazby §u 70 tr. zák. v osobním zakročení přednosta R., jenž chtěl odjezd vlaku prosaditi a za tím účelem dav uklidniti. Nelze ovšem přisvědčiti názoru zmateční stížnosti, že by vzhledem k doslovu zákona nestačilo zakročení jedné osoby vrchnostenské, nýbrž že by bylo třeba zakročení několika takových osob, ježto zákon v §u 70 tr. zák. zřejmě jako i na jiných mí-